

csengő kacaja, mert mindenki a multról beszél. Mi is az őszi divat?

A szürke ruhám és felöltöm veszem fel, kék selyem nyakkendőt kötök, a lakkcipőm fényesre tisztítom. Magam csinálom, de ezt csak én tudom; fő az, hogy elegáns vagyok, de égő biborra pirul az arcom, amikor a lábatlan koldus elém tartja oh Isten tudja hány évet megharcolt kalapját és én vergődő szívvel, de kemény arccal, mintha nem venném észre, megyek tovább. Én vagyok a március, ő a rideg november. De jaj, a hónapra hónap jön és lesz-e szürke ruhám, kék selyem nyakkendőm és ragyogó lakkcipőm? Kopárak már a Dunapart fái, a rövidszoknyás bakfisok csicseregése nem nyomja el a vén Duna habjainak csobogását, hanem ott-hon jó, meleg szobában álmodoznak a mesebeli hercegről. Mégis ott áll egy leány. Arca kipirult, sötétkék sapkája alól aranszínben bujik ki szőke haja és lágyan borul a hamvas arcra, amelyet keze idegesen simogat végig. Vár valakit. Arca mindjobban ismerős és végre melléje érek. Megismer. Kezét csókolom Lilike. Kire vár oly türelmetlenül? Pá Zoli. A másik Zolira várok. Látja oly szép volt a nyár, ajkunkon csókkal, kar a karban énekeltük a boldogság dicső himnuszát. Jött az ősz és Zoli beteg lett. Bementem hozzá és ajkára akartam tapasztani az ajkam. Csókos ajka azt mondta, hogy nem szeret. Most órá várok félve és remegve. Látja, nem jön.

— Ne féljen Lilike, jönni fog. Akkor beteg volt és a kezdődő ősz a lelkére suhant. Most már lehulltak a fák levelei és ő még-

gyógyult és újra szeretni fogja. A fiú eljött. Összekoppantak cipőink és ők boldogan mentek tovább. A tavasz a nyár a novemberbe. Én egyedül álltam a ködben. A páromra gondoltam, aki messzemesse van. Milyen furán csillog a sarki lámpa fénye a házak falán. Ködősen, homályosan, elmosódottan, nem élesen, mint a nyáron. Valahogy gondolatom is lágyabb, szétfolyóbb, szerte rebbenőbb, mint a nyári vad, erős duhaj vágyódó gondolataim. A kód a hangfogó rajtuk. Este van, haza kell menni, mert vár a Csend-herceg és a Mult-asszony-ság.

Vár az álom, a visszanézés, a hajrázó katonásdik, a néma bujósckák, az első cigaretta, az első bál, az első csók, a szőke-barna lányok, a kopár sirkereszt, a ciprusos temető, a nádfödeles ház; vár a mostani szobám és a multbanéző nagy diákok. Ej, no ne félj, te ütött, kopott, futó, bohém szívem, no, ne félj, gyűrünk a télbe, mert az álmodó ősz férfit, a Csend herceget, úgyis meghódítja a Mult-asszony-ság és nemsokára gügyög a kisbabájuk: az Emlék. A. Z.

Nyári hangok ősszel.

Sokat hallottam már és valami keveset olvastam is a tradícióknak, mind a köznapi életnek területein, mind a tudományak birodalmában, való jelentőségéről. A hagyományok nagy fontosságát pedig akkor tudtam kellőképp értékelni, amikor a nyári szünetben mint szellemi hézagpótló vállalkozó kerültem ki egy dombvidéki magyar faluba földbirtokos családhoz. Ennek a köztisztelőben álló családnak gyermekei u. i. a hagyományok

iránti törhetetlen ragaszkodásból minden esztendőben egy-két tantárgy iránt érzett gyűlöletüket okmányilag is igazolták és ezáltal építették meg számomra azt az utat, mely a pesti diák-internátusnak szerény asztaláról a finomságokkal roskadozásig megterhelt falusi asztalig vezetett. Bennem ennél az asztalnál vált vérré az a norma, hogy az embereknek szeretniök kell a tradíciókat. Így cseppentem bele rövid pár hónapig tartó, de annál kellemesebb, gondtalanabb élet-körülmények közé.

A nyár, tudjuk, mint egész Európában, így az én falumban is a kiszámíthatatlan szeszélyesség jegyében indult meg. Majd minden nap sötét felhők tornyosultak az égen, melyek egész Európában tönkrejúlással fenyegették a gazdasági életet. Rám és tanítványaimra is ólomsúlyként nehezedtek a nehéz idők, mert nem tudtunk kirándulni, amit nagyon szerettünk. Vártuk hetenként a jobb időknél hajnalhasadását, de egy halvány reménységű ábrázoló körülményre, egy vigasztaló ó pontra sem bukkantunk. Szíriuszék és társaik szintén nyaralni voltak, hangjukat nem hallottuk. Még Borcsa néni, a mosogató asszony reumás lába is munkaszünetet jelentett, pedig a jó időben sokszor szégyenítette meg a barometereket. A nagy szerencsétlenségben végre a szerencse az lett, hogy pár hetes tapasztalat után felfedeztük az időjósítás új módszerét, t. i. mindig az ellenkezőjét gondoltuk a meteorológiai intézet jelentéseinek.

Ez a kellemetlen időjárás legjobban Freulein Sárát, a német nevelőnőt bosszantotta. Unalomig

hangoztatta, hogy ez a rossz időjárás csak Magyarországon lehet. Ez a hölgy, akiről nem mondhatom, hogy csunya, mert nem illik, bennünket magyarokat nem szeretett. Gyűlölte különösen paprikás ételünket, mert ezekben vélte megtalálni arcán izzó pattanásainak ősokat. Mindannyiunk őszinte sajnálkozására azonban hamarosan elhagyta körünket és valószínűleg még Németországban utólérté a rossz időjárást.

Német Sára elutazása után az időjárás egy varázsütésre megváltozott. A komor felhők szétszórtak, a Nap meleg sugaraival elárasztotta szívünkben a komorság jégkérgét s megindult a nyári élet, hogy teljes koronájában bontakozzék ki.

Sokszor mentünk kirándulásra szalonnát csurdítani izzó parázs felett nyári alkonyatban, majd könnyű kis homokfutónkra ültünk és vad hajtással óriási területeket futottunk be. Jártunk le fürödni a kigyózó folyóba és hús hullámaiban olykor-olykor sok vizet megittunk.

A legszeretettebb szórakozásom azonban a lovaglás volt. Ez a nemes sport nemcsak testerőmet fejlesztette, hanem ismereteim bizonyos részeiben a világhírűség fátylóját gyújtotta meg, különösen egyes fizikai tételek megértésének útjait egyengette. Függetlenségre törekvő és rövid lejáratra birtokban levő lovam ferde irányos hajtásokat végzett velem. Bergson, a nagy bölcész, intuitív filozófiájában mutatott rá, hogy a dolgok, jelenségek abszolút megismerésének módja azoknak átélése, átérzése.

Igy filozófiai alaplól táplálkozik annak a kijelentésemnek gyö-

kere, hogy főiskolánk fizika szakos hallgatói közül nekem van a legvilágosabb ismeretem a ferdehajításról és annak parabola alakú pályájáról. Az pedig természetes, hogy a földdel való összeütközésből származó nagyobb deformációt, alakváltozást én szenvedtem. Azt a magasabb rendű lelki élményt pedig nem tudom szavakba öltöztetni, mely akkor hullámozott végig tudatmezőmön, amikor az anyaföldre lapultam szeretetteljesen és éreztem, hogy az elektromos töltések nagy része felszabadult bennem. Szerencsére nagyobb zúzódást és törést nem szenvedtem, csak arcomon keletkezett biborvörös és lilás alapon néhány dudorodás és bemélyedés. A keletkezett új helyzet csak annyiban hozott újat, hogy tanuláskor többször tapasztaltam tanítványaim vidámságát, mint az esemény előtt. Az idő minden sebet begyógyító ereje azonban pár hét lepergése után visszaadta eredeti színem, úgy, hogy az arató bálon már csak pár halvány forradás tanúskodott a mult idők nagy

eseményeiről. A kepebál (aratóbál) határkövet jelentett életemben, mert ott táncoltam először. Illetve csak a csárdást lejtettem volna. Úgy emlékszem, hogy nagyon rosszul ment a tánc. Szégyenlem a dolgot s már csak azért is illenék jól táncolni, mert főiskolánkhöz vezető utat már egy éve csinálják...

Az idő kerekének állandó forgása a jelent multtá alakította. A báli események is a többi kedves nyári emlékek között várják a felidőzés pillanatát. A szeptember rohamlépésekben közeledett s egyszerre csak azt vettem észre, hogy a vonat ablakából mélázó tekintettel nézem a mindjobban távolodó kis falu képét.

Már hullanak a fáról a sárga levelek, már forgatjuk a tudományos könyvek lapjait, már kísérletezünk a laboratóriumban, de a nyári hangok még mindig a fülemben csengenek. Ezért égettem meg mindjárt az első kísérleti órán Bunsen-lángban az ujjamat. Ilyen az, ha az ember ősszel a nyárra gondol. Vadász Béla.

IFJUSÁGI ÉLET.

Halottak napján főiskolánk ifjúsága is leróta kegyeletét kedves halottai sírjánál a tabáni- és németvölgyi temetőkben egy-egy szerény virágcsokorral. Elzárándokoltunk az elesett honvédek közös sírához, hol Vadász Béla tolmácsolta meleg szavakban mindnyájunk fájó megemlékezését. — Azután fölkerestük Virág Benedek, Budenz József, Bartalus stván, Király Pál, Hunfalvy János, Lovcsányi Gyula, Szmetya József, Kiss Aron és Wangel Jenő nyug-

vó porait, hol sorban Ádám Zoltán, Szabó Gyula, Gaál György, Stoia Mihály, Vigh Endre és Tóth László mondtak egy-egy rövid emlékbeszédet.

A temetőből visszajövet a főiskola aulájában elhelyezett hőseink emléktábláját koszorúzta meg Szakál János vezér bajtárs szép emlékbeszéd keretében.

Mohácsi emlékű: ep. F. hó 6-án bajtársi egyesületünk is méltó keretben emlékezett meg a nemzetünket 400 év előtt ért